

**Паэтыка і семіётыка абстракцыі
ў творах мастакоў другой паловы XX стагоддзя**

Цыбульскі М. Л.

Установа адукацыі «Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Машэрава», Віцебск

Развіццё абстрактнага мастацтва выявіла адну з важных тэндэнцый мастацкага мыслення, уласцівых не толькі першай, але і другой палове XX стагоддзя. Калі ў пасляваеннай Амерыцы набірала сілу нью-ёркская школа, то ў былым Савецкім Саюзе ў рамках перыяду “адлігі” пачаўся новы этап у развіцці абстракцыі ў асяроддзі мастакоў-нефармалаў. У 1970-1980-я гады пошукі новай паэтыкі, філасофіі сэнсаў у абстракцыі былі злучаны з засваеннем досведу авангарда пачатку стагоддзя. Абстракцыя 1990-х гадоў у поўнай меры стала з’явай постмадэрнізму, акумулявала ўсю шматграннасць яго асаблівасцей, абвастрыла канцэптуальную і метафізічную значнасць выяў.

Важнасць разумення паэтыкі і семіётыкі фармальнага лексікону, нефігуратыўнай мовы мастацтва відавочная, паколькі абстракцыя ніколі не адмаўляла наяўнасці ў ёй розных узроўняў сэнсу. Артыкул прысвечана тэарэтычным аспектам развіцця абстрактнага мастацтва ў другой палове XX стагоддзя ў цэлым і асобным праблемам паэтыкі і семіётыкі ў працах беларускіх жывапісцаў гэтага перыяду.

Ключавыя словы: абстракцыя, семіётыка, паэтыка, мастацтва XX стагоддзя, беларускае мастацтва.

Poetics and Semiotics of the Abstraction in Works of the Late 20th Century Artists

Tsybulski M. L.

Educational Establishment «Vitebsk State P. M. Masherov University», Vitebsk

The development of abstract art has revealed one of the most important trends in the art thinking inherent in not only the first but also the second half of the XX century. If in the post-war America New York School gained momentum, the former Soviet Union within the period of the "thaw" began a new stage in the development in the medium-nonconformists artists' abstraction. In the 1970–80s the search of new poetics and philosophy senses in the abstract art were connected with experience of the early twentieth century vanguard. Abstraction of the 1990s fully became a phenomenon of postmodernism; it accumulated many facets of its features, sharpened conceptual and metaphysical significance of the images. The importance of understanding the poetics and semiotics of the formal leksicon, nonfigurative language of art is obvious, because the abstraction has never denied different levels of meaning present in it. The article is devoted to theoretical aspects of the development of abstract art in the late twentieth century in general and specific issues of poetics and semiotics in the works of Belarusian painters of that period.

Key words: abstraction, semiotics, poetics, the art of the twentieth century, Belarusian art.